

V OSEMDESIATKE PRVÝKRÁT SAMOSTATNE VYSTAVUJE
Výstava fotografií Petra Kostelníka TU SOM ZAČAL v Univerzitetnej knižnici PU v Prešove

V piatok 19. septembra 2025 sa v Univerzitetnej knižnici (UK) Prešovskej univerzity v Prešove (PU) konala vernisáž výstavy fotografií Petra Kostelníka, absolventa Pedagogickej fakulty v Prešove (vtedy ešte ako súčasť Univerzity P. J. Šafárika) z roku 1969, člena vtedajšieho AMFO klubu a tiež aj absolventa Univerzity tretieho veku (UTV) PU v Prešove. September si na otvorenie výstavy organizátori nezvolili náhodou, keďže práve začiatkom tohto mesiaca P. Kostelník oslávil okrúhle životné jubileum – 80 rokov.

Autor na výstave prezentuje 60 veľkoformátových fotografií (40 x 60 cm), ktoré tvoria 7 cyklov: *Autoportrét, Užhorod, Moja svadba, Izohélia, Zo študijného archívu, Výstava 1975, Súčasnosť*. Väčšina fotografií je monochromatických (čiernobielych a sépiových), čo len zdôrazňuje intenzitu ich výpovede.

Na úvod vernisáže s hudobným entré vystúpila Jeva Hrankina, študentka Katedry hudby IHVU Filozofickej fakulty PU v Prešove. Vernisáž otvoril a jej návštevníkov privítal riaditeľ Univerzitetnej knižnice PU Peter Haľko, ktorý vo svojom príhovore uviedol: *„Táto výstava nadväzuje na tradíciu predstavovania absolventov univerzity, ktorým naša knižnica dáva priestor prezentovať svoju výtvarnú tvorbu akademickej obci. Napriek tomu, že sa Peter Kostelník zúčastnil viacerých kolektívnych výstav a fotografických súťaží či prezentácií, ide o jeho prvú samostatnú výstavu a mňa len teší, že si na to vybral práve svoju alma mater. Ako môžete aj sami posúdiť, Peter Kostelník nám má čo ponúknuť a ukazuje nám rozmanitosť svojej fotografickej tvorby.“*

Kurátor výstavy Stanislav Mihalík, profesionálny fotograf a lektor, ktorý viedol P. Kostelníka na UTV PU, v kurátorskom príhovore zhodnotil výstavu nasledovne: *„Veľmi si vážim tvoju dôveru, ktorú si do mňa vložil. Dôveru zažitých a dúfam hodnotne prežitých 80-tich rokov života zachytených a zachránených v obraze. Peter, keď si mi ukázal niekoľko stovák tvojich znovuobjavených fotografií, tisli sa mi slzy do očí. Zrazu som mal pred sebou krásny príbeh, príbeh plný energie, túžby, entuziazmu, odvahy a hlavne schopnosti vedome tvoriť. Je to veľmi vzácna a veľmi cenená vlastnosť – schopnosť tvoriť, schopnosť obrazovo premýšľať a komunikovať. Tvoje fotografie rozprávajú drsný, hlboký príbeh s pointou a k tomu v nežných tónoch.“*

Po kurátorskom príhovore vystúpil autor – Peter Kostelník s umeleckou a najmä ľudskou interpretáciou svojej výstavy, jej jednotlivých cyklov a poodhalil návštevníkom niektoré z tajomstiev svojho fotografického životného príbehu: *„Aj keď sa výstava nazýva „Tu som začal“ je to len polovica pravdy. Fotiť som začal už ako 8-ročný s otcovou Leicou na malé zvitkové filmy. Po nafotení som s ním v zatemnenej kuchyni pri žiarovke zabalenej do zeleného papiera vyvolával filmy v polievkových tanieroch. Druhý deň sme pri žiarovke zabalenej do červeného papiera robili fotky. Keď som mal 12 rokov, dostal som môj prvý foťák – Milonu. Robil som najmä školské a rodinné zábery. Druhá polovica pravdy sa začína v druhom ročníku, na Pedagogickej fakulte v novozaloženom AMFO klube, ktorý združoval amatérskych fotografov. Mal som vtedy foťák Exakta a od priateľov v klube som si mohol požičať rôzne teleobjektívy, čiže tu som začal „skutočne“ fotiť. Ako študent fyziky som začal tiež experimentovať so svetlom a s farbou. Myslím, že som bol vtedy v Prešove prvý, ktorý na výstave ukázal farebné fotky. Venoval som sa im aj v mojej diplomovej práci, ktorá mala názov: „Fyzikálne základy farebnej fotografie“. To, čo máte možnosť vidieť, je iba výber z množstva fotiek, čo sa mi dochovalo. Najstaršie fotografie sú tie neupravené a neretušované. Ale, berte to tak, ako vraví Manko Marhulík: „Ja nie som fotograf, som iba človek, ktorý nosí pri sebe foťák“. Na záver svojho príhovoru sa P. Kostelník poďakoval návštevníkom vernisáže a všetkým, ktorí mu pomohli s realizáciou výstavy.*

Vernisáž ukončil príhovor Jána Mariána Marhulíka, ktorý za všetkých priateľov a spolužiakov zablahožela autorovi k jeho životnému jubileu a najmä k prvej samostatnej výstave, pričom o. i. uviedol: *„Som veľmi rád, že si sa rozhodol takýmto impozantným spôsobom osláviť svoje životné jubileum. Dnešný deň je pre nás všetkých veľmi inšpiratívny. Nezabudnuteľný!!!“*

Peter Kostelník – fyzik, fotograf, pedagóg, zakladateľ a riaditeľ prešovskej Strednej umeleckej školy, ale predovšetkým bystrý, citlivý a vnímavý človek so svojším pohľadom na život, nás touto výstavou pozýva nahliadnuť do svojho bohatého sveta, sveta plného obrazov, a najmä príbehov. Necháva nás ich „prečítať“, veď ako často pripomína, každá fotografia je ako jedna strana v knihe – tá dnešná ich má 60 a určite to nie sú posledné strany, ktoré Peter Kostelník napísal.

Výstava bude v Univerzitetnej knižnici PU sprístupnená do 23. októbra 2025.